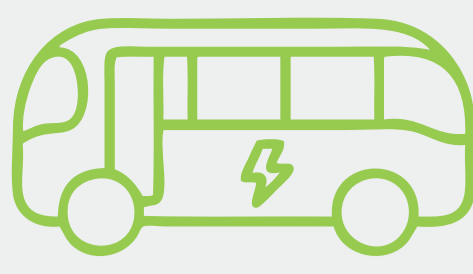

Pašvaldību elektroautobusu pasākuma lietderība

Mērķis
uzlabot pašvaldību funkcijas, īpaši izglītojamo mobilitāti, un veicināt publiskā sektora transporta zaļināšanu Latvijā

14 pašvaldības
Kopā
8,8 milj. EUR
ES fondu finansējums

Iegādājās
19 bezemisiju
autobusus un mikroautobusus

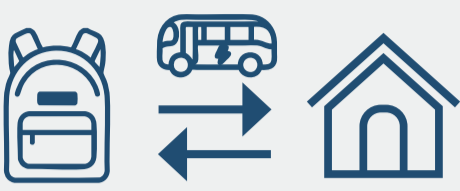
Vidējā cena
mikroautobusam **277 tūkst. EUR**
autobusam **581 tūkst. EUR**

Elektroautobusu iegādes pasākums nav veikts lietderīgi
Sasniegtais rezultāts nesamērīgs pret ieguldīto publisko finansējumu:

- ierobežota izmantošana
- dārgs
- daļa neatbilstošas kvalitātes
- ne pilnībā "zaļš"

vidējais nobraukums gadā par **43% jeb 13,4 tūkst. km** mazāks, nekā plānots

Apsildei izmanto dīzeļdegvielu – plānotais SEG emisiju samazinājums sarūk **7% gadā**

Elektroautobusus drīkst izmantot tikai skolēnu nogādāšanai uz mācību vietu un atpakaļ dzīvesvietā

82% pašvaldību nav apmierinātas ar izmantošanas ierobežojumiem

53% laika (194 dienas gadā) transports stāv dīkstāvē, īpaši vasarā

Pasākuma plānošana un iepirkumi

- Pašvaldību reālās vajadzības netika pietiekami apzinātas
- Pasākuma noteikumi būtiski ierobežo autobusa izmantošanu
- Atbalsta apmērs noteikts bez pietiekamas tirgus izpētes – vienāds gan jaunam elektroautobusam, gan pārbūvētam līdz 10 gadus vecam autobusam (M2 kategorijai)
- Noteikumi par elektroautobusa tehniskajām prasībām neatbilda tirgus piedāvājumam, ierobežojot potenciālo piegādātāju loku

Centralizēta iepirkuma nebija, lai gan tas ļautu:
• samazināt cenas un palielināt konkurenci
• nodrošināt vienotu kvalitāti
• atvieglot pašvaldību darbu un mazināt administratīvo slogu

14 pašvaldības kopā izlietoja **4,2 tūkst. darba stundas** jeb aptuveni **105 darba nedēļas**
Aplēstais atalgojums **57,1 tūkst. EUR**

33 iepirkumi Pašvaldības elektroautobusu, uzlādes iekārtu un infrastruktūras izbūves iepirkumus veica atsevišķi

Tehniskās specifikācijas dažkārt izstrādāja paši piegādātāji, nevis pašvaldības
Tirgus izpētes bieži bija formālas, uzrunājot tos pašus piegādātājus
Atsevišķas prasības (piemēram, transportlīdzekļa gabarīti) nepamatoti ierobežoja konkurenci

Cenu atšķirības pašvaldībās

- mikroautobusu (vienādas ietilpības) līdz **64,7 tūkst. EUR**
- autobusu (vienādu modeļu) līdz **43 tūkst. EUR**
- uzlādes iekārtu (vienādu modeļu) līdz **12 tūkst. EUR**

Pašvaldības kopumā varēja ietaupīt līdz **677 tūkst. EUR**
Nesamērīga uzlādes infrastruktūra: 1 autobusam līdz **800 m²** gandrīz **150 tūkst. EUR**

2 Latvijas uzņēmumi piegādāja **79% jeb 15 no 19** transportlīdzekļiem

Autobusu kvalitāte un skolēnu drošība

9 no 11 mikroautobusiem ražoti, apvienojot divas Mercedes-Benz bāzes

Atsevišķiem "jaunajiem" mikroautobusiem un autobusiem jau pieņemšanas laikā konstatēti defekti

- rūsa
- nepietiekama apsilde
- plaisas griestu apšuvumā
- nenostiprināti vadi
- putekļu iekļūšana salonā
- bojātas vai neatbilstošas durvju sistēmas u. c.

Neskaidri noteikumi

jauns rūpnieciski ražots ≠ pārbūvēts transportlīdzeklis
Atsevišķām pašvaldībām nebija skaidrs, kādu transportlīdzekli tās faktiski iegādājās

Nav noteiktas vienotas skolēnu pārvadājumu drošības un kvalitātes prasības, tāpēc drošības līmenis pašvaldībās atšķiras

- Drošības prasības:**
- Drošības jostas
 - Bērnu sēdekļi/paliktņi
 - Video novērošanas kameras
 - Salona temperatūra
 - Atpazīšanas zīme bērnu pārvadāšanai
 - Pavadoņa klātbūtne autobusā

Risinājumi situācijas uzlabošanai

- Sniegti 5 ieteikumi**
- Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijai**
 - pašvaldībām**
 - Satiksmes ministrijai**
- Tos ieviešot:
- palielināsies centralizēto iepirkumu skaits pašvaldībās,** samazināsies administratīvais slogs, pieaugs konkurence, ietaupījums
 - elektroautobusus izmantos plašāk,** mazinot dīkstāvi un palielinot investīciju atdevi mobilitātes un klimata mērķu sasniegšanā
 - uzlabosies projektu uzraudzība,** veicinot ekonomiski pamatotus iepirkumus un rezultātu sasniegšanu
 - pašvaldībai stiprinās iekšējo kontroli,** lai iepirkumi būtu samērīgi, pamatoti un nodrošinātu godīgu konkurenci
 - ieviesīs vienotas drošības un kvalitātes prasības skolēnu pārvadājumiem visā Latvijā**

Ieteikumu mērķis: reāls, samērīgs, pašvaldību vajadzībām atbilstošs un izmērāms ieguvums, atbildīgi izmantoti publiskie līdzekļi

KONTROL SPĒKS